

REPERTORIUM VAN TIJDSCHRIFTLITERATUUR OP HET GEBIED VAN ACCOUNTANCY EN BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

*Verschijnt maandelijks, behalve in augustus.
Samengesteld door de Stichting voor Econo-
misch Onderzoek der Universiteit van Am-
sterdam.*

A. ACCOUNTANCY

II. HET ACCOUNTANTSBEROEP

Ethics for public accountants

Het Canadian Institute of Chartered Accountants heeft een ontwerp voor een nieuwe erecode opgesteld. Zoals in alle vrije beroepen moet de uitoefening van het accountantsberoep gebaseerd zijn op vakbekwaamheid en persoonlijke integriteit. Het accountantsberoep heeft echter bovendien een typisch kenmerk, namelijk de onafhankelijkheid van de accountants. Het is de onafhankelijkheid van de accountant, die bovenal gewaarborgd moet worden. Die onafhankelijkheid wordt niet alleen bedreigd in het geval, dat de accountant zelf financieel geïnteresseerd is in het bedrijf van zijn client, maar evenzeer in het geval, dat de accountant staat tegenover een machtige en voor hem belangrijke client. Het hangt dan van het gedrag van de accountant af in hoeverre de onafhankelijkheid blijft gehandhaafd.

Een tweede probleem dat in het ontwerp-erecode bijzondere aandacht krijgt is de nalatigheid in de uitoefening van het beroep. Het bleek erg moeilijk hier een goede regeling voor te treffen, want, afgescheiden van grove nalatigheid zijn er gevallen waarin de nalatigheid minder evident is. Het is dan ook te hopen, dat de accountants zich minder door de letter als wel door de geest zullen laten leiden.

A II - 4

The Canadian Chartered Accountant, februari 1962

E 635.451 : E 741.23

IV. LEER VAN DE CONTROLE

De niet-goedkeurende accountantsverklaring

Vecht, J. M. — Onder een niet-goedkeurende accountantsverklaring wordt verstaan de gemotiveerde mededeling van de accountant, dat hij zich moet onthouden van het geven van een oordeel omtrent de juistheid van het door de jaarrekening gegeven beeld. In de na-oorlogse literatuur wordt deze niet-goedkeurende verklaring slechts incidenteel en niet als afgerond probleem behandeld. Over de inhoud van het begrip bestaat in de literatuur dan ook verwarring en gebrek aan eensluidendheid. Als gronden welke een accountant doen afzien van het geven van een oordeel, kunnen worden genoemd: (1) niet van de wil van de opdrachtgever of de accountant afhankelijke omstandigheden, welke oorzaak zijn van het feit dat voor certificering van de jaarrekening benodigde gegevens niet kunnen worden geleverd, (2) leemten in de administratieve organisatie van bedrijf of onderneming, waarvan de jaarrekening dient te worden gecertificeerd, van zodanige aard dat de accountant niet de redelijke zekerheid omtrent volledigheid en juistheid van de verstrekte gegevens kan verkrijgen. Na enige aandacht gewijd te hebben aan de terminologie in de literatuur komt het de auteur het meest doelmatig voor om te spreken van „goedkeurende” en van „onechte” en „afkeurende” verklaringen, welke begrippen door de schrijver scherp worden gedefinieerd.

Heeft nu de „onechte verklaring” recht van bestaan? Deze vraag noopt tot het maken van een onderscheid tussen twee fasen: (1) één van de genoemde motieven blijkt zich in het eerste jaar van de controleopdracht voor te doen, (2) nadat enkele jaren is gecontroleerd en steeds een goedkeurende verklaring werd afgegeven, blijkt dat één van de motieven zich gaat voordoen. Bij het gestelde onder (1) zijn er twee mogelijkheden: (a) de leemten in de administratieve organisatie van het bedrijf kunnen worden weggenomen binnen redelijke tijd, zodat alsnog na verloop van die tijd de accountantscontrole tot een goedkeurend oordeel kan leiden, (b) aard of omvang van het te controleren bedrijf zijn een zodanige dat de accountantscontrole nimmer tot een goedkeurend oordeel zal leiden. Beide punten worden door de schrijver uitvoerig toegelicht. Met een korte samenvatting wordt daarna het artikel besloten.

A IV - 2

Maandblad voor Accountancy en Bedrijfs huishoudkunde, maart 1962

E 635.451 : E 741.23

Behoeft e aan een nieuwe conceptie?

Goudek et, Prof. A. — Het artikel van prof. Goudek et is een reactie op een artikel van Pon in het MAB van januari 1961, waarin deze onderzocht of de ontwikkelingen die de conceptie der inrichtingsleer zo sterk wijzigden en verhelderden, niet mede de conceptie van de accountantsfunctie en dus van de controleleer moeten evolueren. De bezwaren van prof. Goudek et zijn van principiële en incidentele aard. Principieel is er naar zijn mening geen behoefte aan een nieuwe conceptie van de accountantsfunctie en dus van de controleleer. De evolutie van de controleleer is helemaal niet bij die van de inrichtingsleer ten achter gebleven. De basis van deze evolutie wordt gevormd door de leer van het gewekte vertrouwen van Limperg. De accountant zal moeten zorgen dat hij de evolutie in de behoefte van het maatschappelijk verkeer en de ontwikkeling in de controletechniek op de voet volgt.

Volgens Prof. Goudek et bestaat er dus geen behoefte aan een gewijzigde conceptie van de accountantsfunctie, speciaal niet voor de algemene controle welke gericht is op een oordeel omtrent de jaarrekening. De inhoud van de verklaring is in de loop der jaren geëvolueerd. De jaarrekening heeft meer een dynamische betekenis gekregen. Het meningsverschil tussen Pon en Goudek et op dit punt zou in wezen hier wel eens een misverstand kunnen zijn, in die zin dat het Pon in feite niet gaat om een gewijzigde conceptie maar om een meer naar buiten brengen van de concrete betekenis van de goedkeurende verklaring.

Er bestaat geen wezenlijk onderscheid tussen een controleplan volgens de huidige conceptie en volgens Pon's conceptie. Pon gaat ervan uit dat de administratie zelfcontrolerend moet zijn en dat ook is, waarbij de accountant de behoefte dekt aan controle op de laatste schakel in de keten van zelfcontrolerende verantwoordingen. Zowel tegen het uitgangspunt als tegen het doel ontwikkelt Goudek et ernstige bezwaren. Pon's conceptie miskent verder de betekenis van de accountantsfunctie voor de leiding van de onderneming en is geheel extern gericht.

Na nog enkele bezwaren genoemd te hebben tegen de specifieke inhoud van het artikel, besluit de auteur met te wijzen op de gedegenheid van de door voorgangers gegeven grondslagen. Door de daarin structureel verankerde evolutie-vaatbaarheid en rationalisatie-eis blijven deze hun geldigheid onverminderd behouden.

A IV - 2 *Maandblad voor Accountancy en Bedrijfshuishoudkunde, maart 1962*
E 635.451 : E 741.23

The Responsibility of the Independent Auditor for Discovery of Fraud (Including Defalcations and Other Irregularities)

Allard, G. L. — Met behulp van citaten uit publikaties van de instituten van accountants in de Verenigde Staten, Engeland en Wales, Australië en Zuid-Afrika vermeldt de auteur in een kort artikel de bij deze instituten bestaande meningen ten aanzien van de verantwoordelijkheid van de accountant met betrekking tot het ontdekken van fraude.

Naar zijn oordeel dienen de leden van het Australische Instituut van Accountants er in wijde kring bekendheid aan te geven dat het voornaamste doel van het normale accountantsonderzoek is, de accountant in staat te stellen om verslag uit te brengen of de jaarrekening al dan niet een getrouw beeld van de financiële positie geeft. Met betrekking tot dit hoofddoel is het ontdekken van fraude van ondergeschikte betekenis ofschoon de erkende controle-methoden gericht zijn op het aan het licht brengen van onregelmatigheden.

A IV - 2 *The Chartered Accountant in Australia, februari 1962*
E 635.451 : E 741.23

Can we wed statistical sampling and EDP?

Brown, G. R. — Ondanks de voordelen welke het toepassen van de mathematische steekproef bij de interne controle in bepaalde gevallen heeft, zijn vele accountants ten aanzien van de toepassing enigszins teleurgesteld. Dit houdt in de eerste plaats verband met een onvoldoende kennis van de bij de calculatie gebruikte notatie en in de tweede plaats met de omstandigheid dat de uitvoering van het statistisch onderzoek veel tijd kan vereisen. Indien een redelijke ponskaarten-installatie of een electronische gegevens verwerkende apparatuur beschikbaar is kunnen deze bezwaren worden ondervangen. De apparatuur kan worden gebruikt om de grootte van de steekproef te berekenen. Het is evenwel in de meeste gevallen niet nodig om op de dure machinetijd voor dit doel beslag te leggen, aangezien tabellen waaruit de steekproefgrootte voor verschillende gevallen kan worden afgelezen zijn gepubliceerd. De auteur vermeldt enige van deze tabellen. Van meer belang is de beschikbaarheid van de apparatuur voor het selecteren van de te onderzoeken posten. Voor de keuze van deze posten kan worden gebruik gemaakt van tabellen van aselechte getallen.

Daar de toepassing van statistische technieken op het gebied van de interne controle nog in de kinderschoenen staat zal, alvorens accountants bereid zullen zijn om een be-

langrijk deel van hun onderzoekwerkzaamheden door de mechanische apparatuur te doen verrichten, nog een aanzienlijke hoeveelheid ervaring moeten worden opgedaan en naar waarde worden geschat.

A IV - 3
E 635.451 : E 741.23

The Internal Auditor, winter 1961

B. BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

a. ALGEMENE BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

II. BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE ALS WETENSCHAP

A Business Game for Accountants

K e n n e d y, M. — Aan de London School of Economics is een beleidsspel ontwikkeld dat een nauwe band beoogt te leggen tussen bedrijfseconomische werkwijzen en bepaalde toepassingen van de econometrie. Dit spel is zowel instructief voor ver gevorderde studenten in de bedrijfseconomie als voor ingenieurs die voor het eerst bedrijfseconomische onderwerpen bestuderen. Voor de eerste groep is het spel vooral bedoeld om de belangstelling te stimuleren voor de economische technieken welke van betekenis zijn voor de besluitvorming in de onderneming, voor de laatste groep schept het een gelegenheid om kennis te nemen van de bedrijfseconomische methoden. Het spel gaat uit van een sterk vereenvoudigde werkelijkheid waarin bepaalde wetten gelden. Degenen die deze wetten ontdekken en weten te hanteren hebben de sleutel tot het winnen van het spel. Het spel bevat geen stochastisch of toevalselement.

Het belangrijkste voordeel van het beleidsspel is volgens de auteur gelegen in het gebruik dat ervan kan worden gemaakt om de spelers de zwakke punten in hun technische uitrusting te tonen.

Ba II - 4
E 031

Accountancy, maart 1962

III. WAARNEMINGSMIDDELEN

La mécanisation des travaux administratifs par ordinateurs électroniques

D u t e r m e, J. — De electronische informatieverwerkende apparatuur bestaat uit een invoer-, een centraal- en een uitvoerorgaan. Het centrale gedeelte omvat het geheugen- en het rekenorgaan. De auteur beschrijft diverse soorten geheugens zoals het magnetisch trommelgeheugen en de snelle geheugens en wijdt in dit verband aandacht aan het adreseren en programmeren. Tot de organen van de periferie behoren ondermeer de apparatuur voor het lezen en ponsen van kaarten en de drukmachines. Aangegeven wordt het verschil tussen magnetische banden en schijven in verband met de invoer van informatie.

Voor het gebruik van een electronische informatieverwerkende apparatuur is het opstellen van een programma essentieel. Dit geschiedt in een aantal stadia. In dit verband wordt het globale en het gedetailleerde handelingschema besproken alsmede het coderen van de instructies in machinetaal.

De toepassing van de apparatuur zijn vele en van velerlei aard. Als voorbeelden worden besproken de aanwending voor het beheersen van de voorraad en de maandelijkse berekening van de wijzigingen in de omvang van de inleggingen van spaargelden.

Ba III - 1
E 738.4

Annales de Sciences Économiques Appliquées, maart 1962

IV. LEER VAN DE KOSTPRIJS EN DE PRIJSVORMING

Charges fixes et charges variables

C i b e r t, A n d r é — Allereerst bespreekt de auteur het onderscheid tussen vaste en variabele kosten, waarbij het relatieve karakter van dit onderscheid wordt benadrukt.

Vaste kosten worden gedefinieerd als kosten die samenhangen met beschikbaarheid van de capaciteit; in verband hiermede spreekt de schrijver van „coûts de structure”. De variabele kosten worden veroorzaakt door het productief aanwenden van de capaciteit.

Vervolgens definieert de auteur de gemiddelde en de marginale kosten. Gemiddelde kosten zijn de totale kosten gedeeld door het aantal eenheden produkt; marginale kosten worden gevormd door de toename van de totale kosten indien de produktie met een eenheid toeneemt. Aangenomen wordt dat er een produktiebereik is waar de marginale kosten horizontaal verlopen; voorbij een zeker produktievolumen wordt de produktiecapaciteit overbezet en stijgen de marginale kosten. De auteur volgt voor de verbijzondering van de

vaste lasten de kostentheorie van Limperg, met dien verstande, dat de bedrijfsbezetting wordt gesteld op het redelijkerwijze op de lange duur te verwachten niveau.

De schrijver ontwikkelt tegen de direct costing ernstige bezwaren en meent, dat de standaardkosten een beter uitgangspunt vormen.

Ba IV - 2 *Bulletin Bimestriel de la Société de Comptabilité de France, maart 1962*
E 136.232

„Direct Costing”, een nieuwe methode van calculatie en planning?

Mey, Prof. Dr. J. L. — In dit artikel geeft de schrijver enige beschouwingen naar aanleiding van de dissertatie van Prof. Dr. R. Slot over „Kostenvariabiliteit en variabele kosten calculatie”.

„Direct costing” is volgens Slot een zodanige wijze van kostenberekening dat de vaste en variabele kosten consequent op verschillende rekeningen worden geadministreerd, slechts de variabele kosten aan de verschillende kostendragers worden toegerekend en de vaste kosten rechtstreeks ten laste van de resultatenrekening worden gebracht. Slot ziet dit als grondvorm, daarnaast onderscheidt hij andere varianten.

Bij de behandeling van „direct costing” in verband met de winstbepaling onderscheidt Slot tussen „direct costing” en „absorption costing”, waaronder de integrale kosten calculatie verstaan wordt.

Mey's kritiek concentreert zich op drie punten: (1) Slot geeft zich onvoldoende reenschap van het verschil tussen vaste en variabele, directe en indirecte, controleerbare en niet-controleerbare kosten. (2) Slot realiseert zich onvoldoende, dat de onderscheiding in vaste en variabele kosten steeds relatief is (3) en dat die onderscheiding zowel op de hoeveelheid als op de tijd kan worden betrokken.

Ba IV - 2
E 136.232

De Naamlooze Vennootschap, maart 1962

Algemene Belastingherziening

Hofstra, H. J. — In 1945 leefde vrij algemeen de overtuiging, dat op belastinggebied vernieuwingen onvermijdelijk zouden zijn. Door de financiële en organisatorische moeilijkheden van de na-oorlogse toestand en door de algemene wens tot vereenvoudiging van de wetgeving werd de vernieuwing vertraagd. Aan veel plannen is geen gelukkig lot beschoren geweest en door de instelling van de Vereenvoudigingscommissie werd de algemene herziening teruggebracht van een principiële tot een technische aangelegenheid. Ook de thans bij de Tweede Kamer aanhangige wetsontwerpen volgen in hoofdzaak deze lijn.

Een algemene herziening van de regelingen, waarin de belastingpolitiek is belichaamd is dringend gewenst. De draagkrachttheorie heeft als allesbeheersend beginsel voor de verdeling van de belastingdruk afgedaan. Soms wordt de vraag naar de rechtvaardigheid van de verdeling van de belastingdruk niet eens meer gesteld. Een voordeel is het wetsvoorstel tot differentiëring van het tarief van de vennootschapsbelasting naar gelang de winst wordt uitgekeerd dan wel gereserveerd. De kernvraag van de hedendaagse belastingpolitiek is de vraag waar tenslotte de belastingdruk blijft rusten. Het probleem van de belastingpolitiek is, enkele decennia geleden, losgewrikt door Keynes en zijn navolgers. Doordat de theorieën van Keynes c.s. zich meer bezig houden met de totale hoogte van de belastingen dan met de rechtvaardige verdeling van de belastingdruk, geven zij onvoldoende uitsluitel omtrent de wenselijke structuur van een belastingstelsel, welke vraag ons thans bezig houdt. Een nieuwe grondslagenwet is op zichzelf niet nodig, omdat de problemen bij de afzonderlijke heffingswetten zouden kunnen worden geregeld. Toch acht de schrijver de vervanging van de wet van 1821 door een nieuwe stelselwet een nuttige en noodzakelijke aangelegenheid. Haar totstandkoming kan aanleiding zijn tot een bezinning over de structuur van ons belastingstelsel. Deze procedure is ook de enige die gelegenheid biedt tot een langzamerhand wel eens noodzakelijke onderlinge vergelijking van de verschillende belastingtarieven.

Ba IV - 7
E 332.420

Weekblad voor fiscaal recht, 3 maart 1962

V. LEER VAN DE FINANCIERING

De ontwikkeling der beleggingsconsortia in Nederland en hun betekenis voor het bedrijfsleven

Verwayen, J. E. — De laatste drie jaren zijn de beleggingsvennootschappen of beleggingsconsortia in Nederland snel gegroeid, niet alleen door de koersstijging hunner effectenportefeuille maar ook en vooral door de plaatsing van nieuwe aandelen.

De beleggingsconsortia zijn van groot belang voor de popularisering van het aandelenbezit en voor de internationale effectenbeweging. Tal van Nederlandse beleggers, nog weinig vertrouwd met de afzonderlijke buitenlandse beurzen en effecten, introduceren een internationaal element in hun portefeuille door de aandelen te kopen van de grote en soms voor de helft of meer van hun vermogen in het buitenland geïnvesteerde trusts. Omgekeerd zullen buitenlandse beleggers soms graag een belang bij Nederland nemen door aankoop van aandelen van Nederlandse beleggingsconsortia, ook al zijn deze ten dele buiten Nederland belegd. Het is zelfs tot notering van dergelijke aandelen aan buitenlandse beurzen gekomen.

Ook voor het bedrijfsleven zijn de beleggingsconsortia van grote betekenis. Zij vergroten allereerst het aanbod van risicodragend vermogen. Door de popularisering van het aandeel wordt voorts de kleine spaarder geestelijk dichter bij het bedrijfsleven en zijn specifieke belangen gebracht. De beleggingstrust is door het aantal stemmen en door zijn deskundigheid voor veel vennootschappen een belangrijk aandeelhouder, alhoewel dit nooit in de openbaarheid blijkt, omdat eventuele geschilpunten bijna steeds ondershands worden geregeld. Daarnaast heeft de beleggingstrust betekenis voor het bedrijfsleven bij belegging van de middelen der pensioen- en spaarfondsen die aan de onderneming verbonden zijn.

Ba V - 2
E 324.24

Maatschappij - Belangen, maart 1962

VI. LEER VAN DE ORGANISATIE

De Naamloze Vennootschap als object van sociologisch onderzoek

Leemans, Prof. Dr. E. J. — De beschouwing van Prof. Leemans is een commentaar op de dissertatie van Vinke „Sociale stijging en daling in Nederland II”. Vinke stelde hier een onderzoek in naar de maatschappelijke plaats en herkomst der directeuren en commissarissen van de open en daarmee vergelijkbare besloten naamloze vennootschappen. Leemans beperkt zijn kritiek tot de door Vinke gekozen uitgangspunten, hij meent nl. dat de sociale stratificatie aanzienlijk gecompliceerder is dan in deze studie wordt verondersteld.

De kritiek van de auteur richt zich allereerst tegen het criterium van het beroepsprestige dat Vinke als maatstaf voor zijn indeling in sociale lagen gebruikt heeft. Aan het complex van andere factoren dat mede in dit proces een rol speelt, wordt geen aandacht geschonken; ook wordt voorbijgegaan aan het arbitraire karakter van de afgrenzing der sociale lagen. De betekenis van de functie-cumulatie voor elke N.V. afzonderlijk en voor het totale productieapparaat komt zelfs niet eens ter sprake.

Na gewezen te hebben op de N.V. als sociaal systeem en dit uitvoerig te hebben toegelicht, waarbij ook het functioneren van sociale systemen wordt beschouwd, besluit de auteur met een bespreking van doel en functie der N.V. Het doel van een N.V. is volgens hem het maken van winst. De te realiseren functie is de voorziening in een of meer behoeften. Voor de realisering der doeleinden van de onderneming is een zekere „public acceptance” nodig. Het is te betwijfelen of er een lijn valt waar te nemen om de macht van de ondernemers onaangetaast te laten. Sociale controle (d.w.z. regulering door „toezicht” en reactie van anderen) is, ook bij naamloze vennootschappen, mogelijk naar de mate, dat gedragingen en/of resultaten daarvan zichtbaar zijn. In de bestaande situatie bezit deze ondernemingsvorm een betrekkelijk grote mate van onzichtbaarheid en onbeheersbaarheid.

Al dan niet terecht stelt Vinke dat het vennootschapsrecht een juridisch beeld van de N.V. heeft geschapen dat niet altijd aan de feitelijke verhoudingen beantwoordt. Neemt men echter aan, zo zegt Prof. Leemans, dat de gemiddelde aandeelhouder slechts een hoge koers en uitkering verwacht en geen beslissingsbevoegdheid, dan is de juridische vorm der N.V. niet in strijd met de feitelijke verhoudingen. Als de leiding door nationale of internationale spreiding van het aandelenbezit de zeggingsmacht der aandeelhouders weet te nivelleren, is hiertegen sociologisch gezien geen enkel bezwaar.

Ba VI - 1
E 641.41

De Naamloze Vennootschap, maart 1962

VII. LEER VAN DE ARBEIDSVORWAARDEN

Research on household behavior

Ferber, Robert — Dit is een artikel in een reeks van artikelen, die met steun van de Rockefeller Foundation worden samengesteld en die een overzicht geven van de stand van zaken met betrekking tot bepaalde onderwerpen uit de economie. Het artikel betreft het consumentengedrag, micro-economisch beschouwd.

Allereerst komt de verhouding tussen sparen en consumeren ter sprake. De schrijver be-

handelt de drie gangbare hypothesen: de verhouding tussen sparen en investeren wordt bepaald door de absolute hoogte van het inkomen, door de relatieve hoogte van het inkomen, alsmede door het gemiddelde van actueel en toekomstig inkomen.

Vervolgens wordt de invloed van andere factoren dan het inkomen op de hoogte van de consumptie besproken: socio-economische factoren (ontwikkeling, leeftijd, omvang van het gezin), financiële factoren (beloop van het inkomen in het verleden, omvang van het vermogen), verwachtingen en koopmotieven.

Na de behandeling van de factoren, die bepalen in welke vorm men spaart, bespreekt de schrijver het vraagstuk van de relatie tussen inkomen of vermogen en de aankoop van bepaalde goederen en diensten.

Tot slot behandelt de schrijver het onderzoek naar het keuzeproces van de consument.

Bij de behandeling van ieder onderwerp bespreekt de auteur niet alleen het resultaat van de verschillende studies, maar besteedt ook veel aandacht aan de gebruikte methoden en de betekenis hiervan voor de interpretatie van de uitkomsten.

Het artikel gaat vergezeld van een zeer uitgebreide literatuurlijst, die geheel up-to-date is.

Ba VII - 12
E 021 - 3

The American Economic Review, maart 1962

De inkomstenbelasting in enige Westeuropese landen

Peelen, Mr. J. A. — Ondanks de komende verlaging van de inkomstenbelasting ligt het nieuwe tarief belangrijk boven de tarieven van België, West-Duitsland, Engeland en Frankrijk. De grote verschillen openbaren zich in het bijzonder bij de inkomens boven f 15.000,— à f 20.000,—. Het marginale tarief ligt in ons land eveneens uitzonderlijk hoog. De nieuwe Nederlandse tarieven zullen te dezen aanzien weinig verlichting brengen. Met betrekking tot het maximum tarief van de inkomstenbelasting wordt Nederland alleen overtroffen door Engeland.

Een verlaging van het Nederlandse tarief tot het Engelse zou de schatkist, op basis van de belastinginkomsten over 1957, ongeveer f 290 miljoen kosten. Deze verlaging zou dan bijna geheel betrekking hebben op de inkomens tussen f 20.000,— en f 100.000,—. Zou het tarief worden verlaagd tot dat van West-Duitsland dan zouden de belastinginkomsten verminderen met een bedrag van f 460 miljoen, waarvan f 140 miljoen betrekking heeft op de inkomensgroep van f 10.000,— tot f 20.000,— en circa f 320 miljoen op de groep van f 20.000,— tot f 100.000,—.

Indien in E.E.G.-verband wordt gestreefd naar een meer gelijke druk van de directe en indirecte belastingen zal in Nederland een verschuiving nodig zijn van de directe naar de indirecte belastingen.

Ba VII - 1
E 332.421.11

Economisch - Statistische Berichten, 21 februari 1962

Consequenties in en om het stakingsrecht

Rooy, Mr. C. E. — Door de figuur van de collectieve arbeidsovereenkomst en door de georganiseerde samenwerking in het algemeen heeft de loonvorming geleidelijk aan publiekrechtelijke trekken gekregen. Er is een emancipatieproces op gang, aan het eind waarvan werkgevers en werknemers besluiten zullen nemen op volledig institutionele grondslag, d.w.z. in permanente organisatievormen waarin de individuele belangen van beide groeperingen in een meer omvattende algemene doelstelling zijn opgenomen. Zodra deze ontwikkeling is voltooid is staking uit de tijd. Voordat het zover is, is staking een middel, dat onmisbaar blijft. Aangezien er nu reeds van een beperkte institutionele samenwerking sprake is mag echter ook ten aanzien van de staking als strijdmiddel beperking gelden. Stakingen die tegen wet en recht ingaan, kunnen nu reeds als een onjuist gebruik van de stakingsvrijheid worden beschouwd. Men zou dus kunnen onderscheiden tussen normale en onrechtmatige stakingsacties. Voor strafbaarstelling van onrechtmatige stakingen vormt het overwegend publiekrechtelijk karakter van het arbeids- en arbeidsovereenkomstenrecht als geheel gezien een aannemelijke rechtsgrond. In het civielrechtelijke vlak zou men dan minder bezwaar behoeven te hebben tegen dwangsomprocedures. Het zou psychologisch gezien een verbetering zijn als een uitspraak over het al of niet rechtmatige karakter van de staking zou worden gedaan in een vrijwaringsprocedure tegen de stakingsleiding, vóórdat individuele nakomingsacties worden ingesteld.

Ba VII - 4
E 225.511

Sociaal Maandblad Arbeid, 25 maart 1962